

Bruxelles, 19 martie 2019
(OR. en)

7672/19

AGRI 159
ENV 313
CLIMA 84
ONU 31

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul special pentru agricultură/Consiliul
Nr. doc. Csie:	15011/18
Subiect:	O planetă curată pentru toți – o viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei – aspecte agricole – <i>Schimb de opinii</i>

1. La 28 noiembrie 2018, Comisia a adoptat comunicarea „O planetă curată pentru toți – o viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei”.
2. Comunicarea a fost prezentată în cadrul reuniunilor Consiliului din 19 decembrie 2018 (Energie) și 20 decembrie 2018 (Mediu). Au avut loc dezbateri de orientare în cadrul reuniunilor Consiliului din 18 februarie 2019 (Competitivitate), 4 martie 2019 (Energie) și 5 martie (Mediu). Consiliul European va discuta despre schimbările climatice la 21-22 martie 2019.
3. Începând cu ianuarie 2019, au avut loc discuții în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu (WPE) cu privire la comunicarea Comisiei, precum și la analiza aprofundată însoțitoare. Delegații Grupului de lucru pentru chestiuni agricole orizontale (reforma PAC) au fost invitați să participe la reuniunea WPE, care a avut loc la 5 februarie 2019, ocazie cu care Comisia a prezentat aspecte agricole ale comunicării și ale analizei aprofundate.

4. Obiectivul președinției este de a desfășura dezbateri în cadrul tuturor formațiunilor relevante ale Consiliului cu privire la contribuția respectivelor domenii de politică ale acestora la viziunea globală.
 5. Pentru a orienta schimbul de opinii la nivel ministerial din 15 aprilie 2019, în cadrul Consiliului Agricultură și Pescuit, președinția a pregătit un document de informare și întrebări, care figurează în anexa la prezenta notă.
 6. Comitetul special pentru agricultură este invitat să ia act de documentul de informare al președinției, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă, și să sprijine întrebarea destinată orientării schimbului de opinii la nivel ministerial.
-

**O planetă curată pentru toți – o viziune strategică pe termen lung pentru o economie neutră
din punctul de vedere al impactului asupra climei – aspecte agricole**

Document de informare al președinției și întrebări în atenția miniștrilor

1. Agricultura poate juca un rol important în procesul de tranziție a UE către o economie neutră din punctul de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră (GES). Comunicarea recunoaște rolul esențial al agriculturii, deoarece aceasta este responsabilă de aproximativ 10 % din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE. În același timp, agricultura, împreună cu activitățile forestiere, reprezintă, de asemenea, un absorbant de carbon. Consiliul European a concluzionat, în octombrie 2014, că obiectivele multiple ale sectorului agricol și al exploatarea terenurilor, cu potențialul lor de atenuare mai scăzut, precum și necesitatea de a asigura coerența între obiectivele UE legate de securitatea alimentară și cele legate de schimbările climatice, ar trebui să fie recunoscute. Actuala politică agricolă comună (PAC) contribuie deja la obiectivele climatice, iar propunerile privind viitoarea PAC stabilesc obiective și mai ambițioase în acest sens. Tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic are în vedere transformări în sectorul agricol care vor permite UE să garanteze securitatea alimentară, contribuind în același timp la realizarea obiectivelor climatice.
2. UE a ocupat întotdeauna un loc de frunte în abordarea cauzelor schimbărilor climatice și acționează în direcția unui răspuns concertat la nivel mondial în cadrul Acordului de la Paris. În acest scop, în iunie 2017, Consiliul European a reafirmat cu tărie angajamentul UE și al statelor sale membre față de obiectivele Acordului de la Paris și, la 22 martie 2018, a invitat Comisia Europeană să prezinte, până la sfârșitul primului trimestru al anului 2019, o propunere de strategie pentru reducerea pe termen lung a emisiilor de GES ale UE, în conformitate cu Acordul de la Paris, ținând seama de planurile naționale.

3. La 28 noiembrie 2018, Comisia a adoptat comunicarea „O planetă curată pentru toți – o viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei”¹. Comunicarea prezintă o viziune asupra modului în care UE ar putea contribui, pe termen lung, la realizarea obiectivelor Acordului de la Paris. Obiectivul comunicării a fost lansarea unei dezbatere ample, care va implica atât factorii de decizie europeni, cât și cetățenii europeni, cu privire la modul în care Europa ar trebui să se pregătească pentru orizontul anului 2050.

Pe baza acesteia, UE ar trebui să fie în măsură să adopte și să prezinte, până în 2020, strategia sa pe termen lung Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC), astfel cum s-a solicitat în Acordul de la Paris.

4. Comunicarea subliniază transformările necesare în toate sectoarele economiei, inclusiv în cel al agriculturii, pentru a realiza tranziția către o economie cu zero emisii nete de GES. Potrivit documentului, tranziția ar trebui să fie echitabilă din punct de vedere social, atât pentru cetățeni, cât și pentru regiuni, să îmbunătățească competitivitatea și să garanteze creșterea durabilă și locurile de muncă.
5. Comunicarea stabilește opt scenarii pentru UE care ar permite reducerea emisiilor de GES care variază de la -80 % până în 2050 (comparativ cu 1990) la zero emisii nete de GES până în 2050. Se subliniază faptul că sectoarele agricol și forestier sunt unice, deoarece au și capacitatea de a absorbi CO₂ din atmosferă. În prezent, aceste absorbții anuale sunt semnificative, rezultând un absorbant net în UE de aproximativ 300 de milioane de tone de CO₂. Acest lucru nu este, însă, suficient pentru a compensa emisiile rămase în absența unor măsuri suplimentare care să consolideze rolul terenurilor noastre. Prin urmare, trebuie explorate măsuri suplimentare cu privire la modul în care s-ar putea furniza biomasă într-o manieră durabilă, consolidând totodată absorbantul nostru natural sau în combinație cu captarea și stocarea dioxidului de carbon, deoarece ambele modalități pot conduce la emisii negative crescute. Comunicarea sugerează că atingerea nivelului de zero emisii nete de GES va necesita valorificarea la maximum a potențialului opțiunilor tehnologice și al celor legate de economia circulară și utilizarea la scară largă a terenurilor naturale ca absorbanți de carbon, inclusiv în sectoarele agricol și forestier.

¹ 15011/18.

6. Pentru a asigura calea către o economie cu zero emisii nete de GES, comunicarea descrie șapte elemente principale, dintre care unul este legat în mod mai explicit de agricultură decât celelalte: valorificarea pe deplin a avantajelor bioeconomiei și crearea unor absorbanți de carbon esențiali. În ceea ce privește elementul descris mai sus, se subliniază faptul că, odată cu creșterea populației, agricultura și silvicultura UE vor trebui să furnizeze suficiente alimente, furaje și fibre. Emisiile de GES altele decât CO₂ din producția agricolă pot fi reduse prin metode de producție eficiente și durabile. Digitalizarea și tehnologiile inteligente constituie baza pentru agricultura de precizie. Inovarea joacă un rol din ce în ce mai important și contribuie la creșterea productivității. Stocurile de carbon din solurile agricole pot fi sporite, de exemplu, prin semănatul direct în miriște și prin utilizarea culturilor de protecție. Menținerea și îmbunătățirea în continuare a absorbanților naturali pe care îi reprezintă pădurile, solurile și terenurile agricole sunt esențiale.

Un alt element principal, o industrie europeană competitivă și economia circulară ca factor favorizant major al reducerii emisiilor de GES, se referă la utilizarea eficientă din punctul de vedere al resurselor a materiilor prime și a biomasei.

7. Viziunea pe termen lung a Comisiei sugerează crearea unui cadru favorabil pentru a stimula tranziția pe termen lung. Câteva dintre componentele acestui cadru sunt cercetarea, inovarea și investițiile. În ceea ce privește efectele economice și sociale, se subliniază faptul că, zonele rurale vor trebui să mențină o forță de muncă suficient de calificată pentru a face față solicitărilor în creștere și în schimbare din sectoarele agricol și forestier, în condițiile în care se confruntă cu o scădere a populației rurale.
8. Viziunea Comisiei stabilește o serie de priorități esențiale care ar trebui să ghideze tranziția către o Europă neutră din punct de vedere climatic. Una dintre acestea este: promovarea unei bioeconomii durabile, diversificarea agriculturii, a creșterii animalelor, a acvaculturii și a producției forestiere, creșterea în continuare a productivității în același timp cu adaptarea la schimbările climatice, conservarea și refacerea ecosistemelor, precum și asigurarea utilizării și a gestionării durabile a terenurilor naturale și a resurselor marine și acvatice.

9. Comunicarea invită toți actorii politici europeni și naționali, precum și părțile interesate din sectorul privat și cetățenii europeni să participe activ la dezbateri și la identificarea măsurilor de creare a unei economii competitive și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, abordând totodată atât provocările, cât și oportunitățile.
10. Viziunea interdisciplinară și multidimensională prezentată în comunicare necesită o acțiune coordonată din partea unei game largi de domenii, dintre care cel mai important este agricultura, împreună cu energia și transporturile.
11. Comunicarea invită toate formațiunile relevante ale Consiliului să desfășoare ample dezbateri de orientare cu privire la contribuția respectivelor lor domenii de politică la viziunea globală pe termen lung a tranziției UE către o economie competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei. În acest context, miniștrii agriculturii sunt invitați să discute principalele elemente ale comunicării legate de agricultură.
12. Schimbul de opinii din cadrul Consiliului (Agricultură și Pescuit) este menit să ghideze pașii către orientările strategice cheie și să exploreze viziunea statelor membre privind orizontul anului 2050, pe baza obiectivelor convenite pentru 2030.

Întrebări

În opinia miniștrilor, Comunicarea Comisiei „O planetă curată pentru toți” stabilește direcția potrivită pentru contribuția pe termen lung a UE la realizarea obiectivelor Acordului de la Paris în ceea ce privește sectorul agricol? În acest sens, unde este, în opinia miniștrilor, cel mai urgent nevoie de acțiune în materie de politică agricolă la nivel național și al Uniunii?
